



*Deze Concorde-zoon vind ik persoonlijk een mooi gebouwd paard.*

***Om te springen heb je een paard nodig. In de eerste aflevering van deze Paard & Sport springserie wil ik iets vertellen over mijn kijk op een springpaard, de manier waarop ik globaal mijn paarden opleid en hoe ik met ze omga. Ook vertel ik hoe en wanneer ik begin met de opleiding van mijn paarden.***

Een springpaard moet makkelijk in balans kunnen lopen en simpel kunnen verkorten en weer verruimen. Daarbij moet het zijn eigen gewicht blijven dragen. Dan kom je al gauw bij een, qua exterieur, correct gebouwd paard. Logisch eigenlijk, want exterieureisen zijn vastgesteld aan de hand van het gebruiksdoel. Met rijden kun je veel verbeteren, maar wat het paard van zichzelf heeft, hoeft je er niet aan te rijden. Hoe beter het paard, hoe makkelijker het allemaal wordt. Het maakt het opleiden van een paard een stuk eenvoudiger: vanuit het makkelijke in balans lopen, kan zo'n paard ook een goede sprong maken. In de parcoursen van tegenwoordig is het vaak nodig dat je wat kunt ver-

korten of verlengen in de afstanden tussen de verschillende hindernissen. Dan is het fijn als je een paard hebt dat dat in zich heeft. Zo'n paard zal ook graag meewerken in het parcours. Gewoon omdat het de gevraagde opgaven lichamelijk makkelijk aankan.

Een standaardschrijving van het ideale springpaard is echter niet te geven. Als je E.T. van Hugo Simon bekijkt, zie je een heel klein, gestopt paard dat het perfect doet. Calvaro van Willi Mellinger is heel groot en lang, maar ook een wereldpaard. En al lijken ze in de verste verte niet op elkaar, toch zitten ze allebei exterieurmatig goed in elkaar. Paarden springen vaak zoals ze gebouwd zijn. Een paard dat

van zichzelf op de voorhand loopt, zal moeilijk springen: om de sprong te maken moet immers alle gewicht op de achterhand gebracht worden. Een paard dat een naar boven gerichte hals heeft, zal vaak de rug minder gebruiken. En daardoor zal ook het achterbeen minder goed gebruikt worden. Ik heb zelf het liefst paarden die wat rondgebouwd zijn in de bovenlijn. Met rondgebouwd bedoel ik dat de schoft het hoogste punt is. Zulke paarden kunnen makkelijk door de rug voorwaarts-neerwaarts gereden worden. Ze galopperen vanuit de rug en fijn door het lijf. En vanuit die makkelijke galop kunnen ze een mooie sprong maken, waarbij de schoft het hoogste punt blijft.

#### **Karakter**

Als er exterieurmatig iets aan een paard schort, wordt het lichamelijk gezien moeilijker om sport op hoog niveau te beoefenen. Daar staat echter tegenover dat wilskracht een heleboel



# geschikt springpaard

kan overwinnen. Een minder goed gebouwd paard met een sterk karakter zal daarom vaak beter presteren dan een goed gebouwd dier met minder karakter.

Springpaarden moeten in principe een sterk karakter hebben. De wil moet aanwezig zijn. Maar je moet er wel mee kunnen werken. Ze mogen niet eigenwijs zijn. Ze moeten echter wel brutaal genoeg zijn om overal naar toe te lopen. Ze moeten eigen initiatief hebben, maar ze moeten zich wel laten rijden. Kortom, ze moeten het spel mee willen spelen en een positieve inzet hebben. Als je in een lijntje een keer wat langzamer wilt rijden en een galopsprong meer wilt maken dan normaal, moet dat kunnen. Maar als je in datzelfde lijntje meteen daarop door wilt rijden en een galopsprong minder wilt rijden, dan moet dat ook kunnen. En de keer daarop moet je heel gemakkelijk weer het normale aantal galopsprongen kunnen rijden. Ze moeten respecteren dat je soms wat sneller of langzamer wilt. Datzelfde geldt ook voor rechts- en linksom landen.

## Leeftijd

Ik begin het liefst met de opleiding van de paarden als ze drie en een half jaar oud zijn. Als ze zadelmak en enigszins stuurbaar zijn, ga ik er al een beetje mee spelen. Ik laat ze al heel gauw eens over een balkje draven. Naarmate de paarden in het dressuurwerk beter worden, laat ik ze spelenderwijs wat meer doen: ik leg wat meer balken op de grond en laat ze tussendoor af en toe over een klein kruisje komen. Zo leid je een paard heel gemakkelijk op. Omdat ze jong zijn, pikken ze alles simpel op en groeien ze vanzelf in het werk. Je kunt met een jong paard ook de tijd nemen voor de opleiding. Een vierjarige mag immers op concours toch niet hoger dan L (1.10m.) springen. Pas in het jaar dat een paard vijf wordt, mag het M (1.20m.) springen. Ik ben een voorstander van opleidend rijden, zeker in B- en L-parcoursjes. Breng ze netjes naar de afzet, maar help niet overdreven met hand en been om ze maar van de paal af te laten blijven. Een paard ook leren zelf zijn ogen te gebruiken. Op de langere termijn krijg je daar een beter paard door, een paard dat meedenkt in het parcours.

## Losspringen

Losspringen doe ik eigenlijk alleen met jonge paarden die nog niet zadelmak zijn. Uitsluitend

om te zien of een paard het in zich heeft om een springpaard te worden. Ik zie het niet als onderdeel van de opleiding. Van een paard dat er helemaal niets van bakt bij het losspringen kun je niet verwachten dat hij het onder de man beter zal gaan doen. Ik laat mijn paarden niet hoog losspringen: een halve meter tot hooguit een meter. Het is belangrijker om te zien op welke manier het paard springt. Hoe taxeert hij de sprong? Hoe gebruikt hij zijn lichaam? Springt hij er mooi in de boog overheen? Als het helemaal tegenzit, ga ik niet verder met zo'n paard. Onder helemaal tegenzitten versta ik een paard dat geen afdruk vertoont, absoluut niet wil springen, er tegenaan springt, plat eroverheen springt, weinig of geen voorbeentechniek laat zien of te veel fouten maakt. Natuurlijk kan een paard ook wel eens een slechte dag hebben. Om een goed beeld te krijgen, laat ik mijn jonge paarden daarom enkele keren los springen, met een paar dagen tussenruimte. Bij het losspringen zet ik een lange zijde van de rijbaan af met lint. De eerste

keren laat ik hem over een op de grond liggende balk komen. Gaat dat goed, dan maak ik er een kruisje van. Dan blijft hij niet zo plakken op de hoefslag; hij zoekt dan zelf het midden van de sprong (het laagste gedeelte) op. Wel leg ik er altijd een grondbalk voor, zodat het paard niet te dicht bij de hindernis kan komen. Ook als ik hem over een oxer wil zien springen, laat ik de eerste van de oxer een kruisje. Ook in dit stadium is het belangrijk dat een paard geen angst krijgt en met vertrouwen leert springen. Dan laat hij ook de beste sprongen zien. Ik help hem ook wel een beetje als dat mogelijk is. Wanneer hij bijvoorbeeld wat 'vliegerig' is laat ik hem kort uit de hoek komen over een klein kruisje. Op zeven meter daarachter zet ik de hindernis. Op die manier krijgt het paard geen kans om te gaan rennen. Maar zoals gezegd, ik zie losspringen alleen als een test. De springopleiding van mijn paarden gebeurt onder het zadel.

Foto's en bewerking: Toin Diks



*Een goed gebouwd paard kan ook makkelijk bewegen.*